

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: 13Saz/1/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0725100061
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Korčeková
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2025:0725100061.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Bratislave v konaní pred sudkyňou JUDr. Zuzanou Korčekovou, v právnej veci žalobcu: A. B., narodený XX.XX.XXXX, štátna príslušnosť: C. C. D., bez dokladu totožnosti, toho času umiestnený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov, Slovenská republika, zastúpeného Centrom právnej pomoci, Kancelária Komárno, Dunajské nábrežie 14, Komárno, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Prezídium Policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Bratislava, Mobilná jednotka PZ Bratislava, so sídlom Regrútska 4, Bratislava, o prepustenie zo zaistenia, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Súd **n e p r i z n á v a** žalovanému právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e:

Priebeh administratívneho konania

1. Rozhodnutím č. PPZ-HCP-BA5-163-010/2024-AV zo dňa 15.09.2024 žalovaný rozhodol podľa § 82 ods. 1 písm. b) zák. č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „zákon o pobyte cudzincov“) o administratívnom vyhostení žalobcu z územia Slovenskej republiky podľa § 77 ods. 1 prvej vety zák. o pobyte cudzincov. Podľa § 82 ods. 3 písm. b) zákona o pobyte cudzincov žalovaný zároveň uložil žalobcovi zákaz vstupu na územie SR a všetkých členských štátov na dobu tri roky.

2. Rozhodnutím č. PPZ-HCP-BA5-163-013/2024-AV zo dňa 15.09.2024 žalovaný zaistil žalobcu podľa § 88 ods. 1 písm. b) zák. o pobyte cudzincov na účel výkonu administratívneho vyhostenia. Podľa § 88 ods. 4 zák. o pobyte cudzincov stanovil dĺžku doby zaistenia na čas nevyhnutne potrebný, najviac do 15.11.2024. Správny súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 17.10.2024, č. k. 13Saz/10/2024 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal prepustenia zo zaistenia.

3. Rozhodnutím č. PPZ-HCP-BA5-163-029/2024-AV zo dňa 07.11.2024 (ďalej len „rozhodnutie o predĺžení zaistenia“) žalovaný predĺžil zaistenie žalobcu podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov a ponechal ho umiestneného v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov (ďalej aj ako „ÚPZC“). Podľa § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov stanovil dĺžku doby zaistenia na čas nevyhnutne potrebný, najviac do 15.03.2025 s tým, že lehota predĺženého zaistenia začne plynúť dňom nasledujúcim po poslednom dni pôvodnej lehoty zaistenia (t. j. po 15.11.2024).

4. Žalovaný svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že dňa 15.09.2024 v čase o 13:30 hod. sa konalo súdne pojednávanie na Mestskom súde Bratislava I. Žalobca bol odsúdený trestným rozkazom Mestského súdu Bratislava I, sp. zn. 0T/636/2024 zo dňa 15.09.2024 (ďalej aj ako „trestný rozkaz“), z dôvodu spáchania prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu súd uložil trest odňatia slobody vo

výmere 6 (šesť) mesiacov, ktorý sa mu podmiennečne odkladá. Zároveň mu bola uložená skúšobná doba vo výmere 12 (dvanásť) mesiacov. Správny orgán ďalej zistil, že žalobca nedisponuje platným cestovným dokladom, vízom, resp. povolením na pobyt, ktoré by ho oprávňovalo zotrvať na území Slovenskej republiky. Žalobca ani po poskytnutí súčinnosti nevedel hodnoverne preukázať oprávnenosť jeho pobytu. Na základe uvedeného mal žalovaný za preukázané, že žalobca má neoprávnený pobyt na území Slovenskej republiky.

5. Keďže žalobca sa na území Slovenskej republiky zdržiava neoprávnené a taktiež bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin trestným rozkazom a Mestský súd Bratislava I ho neodsúdil na trest vyhostenia z územia Slovenskej republiky, správny orgán dňa 15.09.2024 začal konanie vo veci zaistenia cudzinca podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov z dôvodu vydaného právoplatného rozhodnutia o administratívnom vyhostení. Žalovaný dňa 15.09.2024 podľa § 82 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov vydal rozhodnutie o administratívnom vyhostení žalobcu vedené pod č. PPZ-HCP-BA5-163-010/2024-AV (ďalej aj ako „rozhodnutie o administratívnom vyhostení“), pričom v predmetnom rozhodnutí nebola žalobcovi určená lehota na vycestovanie. Žalovaný v rozhodnutí o administratívnom vyhostení vylúčil odkladný účinok, nakoľko to vyžadoval naliehavý všeobecný záujem, čo malo za následok, že toto rozhodnutie sa jeho dorúčením stalo vykonateľným, a to dňa 15.09.2024. Žalobca bol administratívne vyhostený, zároveň mu bol uložený zákaz vstupu na územie Slovenskej republiky a na územie všetkých členských štátov na dobu 3 (tri) roky.

6. Dňa 15.09.2024 bola so žalobcom spísaná zápisnica o vyjadrení účastníka konania pred vydaním rozhodnutia o zaistení v zmysle § 22 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), č. PPZ-HCP-BA5-163-012/2024-AV (ďalej len „zápisnica pred vydaním rozhodnutia o zaistení“), v ktorej žalobca uviedol, akým spôsobom opustil domovskú krajinu, z akého dôvodu opustil domovskú krajinu, akým spôsobom pricestoval na územie SR. Taktiež uviedol, že nežiada o azyl na území Slovenskej republiky.

7. Žalobca nedisponuje cestovným dokladom, ktorý by mu umožnil opustiť územie Slovenskej republiky a územie schengenského priestoru. Z uvedeného dôvodu bol žalobca zaistený podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov a umiestnený v útvere pre zaistenie cudzincov v Medveďove (ďalej aj ako „ÚPZC Medveďov“), ktorý bude realizovať výkon administratívneho vyhostenia. Riziko úteku bolo posúdené správnym orgánom dňa 15.09.2024 po spísaní zápisnice o podaní vyjadrenia č. PPZ-HCP-BA5-163-009/2024 (ďalej aj ako „zápisnica o podaní vyjadrenia“), pred vydaním rozhodnutia o zaistení. V prípade žalobcu je riziko úteku dôvodné najmä preto, že sa v predmetnej zápisnici vyjadril, že cieľovou krajinou je Nemecko a ak by bol prepustený, cestoval by do Nemecka a taktiež preto, že žalobca nemá udelený pobyt na území Slovenskej republiky a ani na území iného členského štátu a v rozhodnutí o administratívnom vyhostení, na výkon ktorého je zaistený, mu bol uložený zákaz vstupu na tri roky. Žalovaný považoval hrozbu úteku v súčasnosti za stále aktuálnu aj z dôvodu, že žalobcovi bola daná možnosť vyjadriť sa podľa § 22 ods. 1 správneho poriadku pred vydaním rozhodnutia o predĺžení zaistenia dňa 07.11.2024, pričom neuviedol žiadne nové skutočnosti majúce vplyv na priebeh konania. Nakoľko nebude výkon vyhostenia žalobcu realizovaný v rámci pôvodnej lehoty zaistenia, t. j. do 15.11.2024, žalovaný predĺžil zaistenie žalobcu do 15.03.2025 z dôvodu, že dňa 06.11.2024 bola správnomu orgánu z ÚPZC Medveďov zaslaná žiadosť o predĺženie zaistenia žalobcu (ďalej len „žiadosť“), v ktorej sa uvádza, že dňa 02.10.2024 bola vykonaná konzulárna návšteva Veľvyslanectva Iránskej islamskej republiky návratovým špecialistom agentúry FRONTEx, kde bola odovzdaná žiadosť o vystavenie náhradného cestovného dokladu. Dňa 05.11.2024 bola vykonaná opätovná konzulárna návšteva Veľvyslanectva Iránskej islamskej republiky, počas ktorej pracovníci veľvyslanectva informovali, že stále čakajú na vyjadrenie príslušných autorít z domovskej krajiny, ale existuje reálna šanca na vystavenie náhradného cestovného dokladu, na základe čoho bola vypracovaná predmetná žiadosť.

8. V súvislosti s využitím inštitútu alternatívy zaistenia žalovaný uviedol, že v prípade žalobcu je zrejmé, že žalobca nemá zabezpečené žiadne ubytovanie na území Slovenskej republiky a ani nemá dostatočné finančné prostriedky, ani si ich nevie zabezpečiť. Z uvedeného je nespochybniteľne preukázané, že žalobca by tieto stanovené podmienky nevedel splniť, a preto žalovaný nemohol takúto povinnosť uložiť ako alternatívu voči jeho zaisteniu na výkon administratívneho vyhostenia. Žalovaný vychádzal najmä zo zápisnice o podaní vyjadrenia účastníka konania, ako aj zo zápisnice pred vydaním rozhodnutia o zaistení a zo zápisnice pred vydaním rozhodnutia o predĺžení zaistenia. V uvedených zápisniciach žalobca neuviedol, že by mal zabezpečené ubytovanie, resp. že disponuje potrebnými finančnými prostriedkami.

9. Po preskúmaní všetkých skutočností a dôkazov správny orgán konštatoval, že vzhľadom k prebiehajúcej konaniu o vyhostení, ktoré stále trvá, je zaistenie žalobcu v súlade s článkom 5 ods. 1

písm. f) Dohovoru ochrane ľudských práv a základných slobôd, zverejneným v Zbierke zákonov SR pod č. 209/1992 Zb. (ďalej len ako „Dohovor“). Zaistenie žalobcu pre účely administratívneho vyhostenia je zákonným pozbavením slobody osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostení z územia Slovenskej republiky. Samotný základ pre začiatok konania o reálnom vyhostení z územia Slovenskej republiky v zmysle článku 5 ods. 1 písm. f) predmetného Dohovoru je nevyhnutná existencia rozhodnutia o administratívnom vyhostení z územia Slovenskej republiky. Správny orgán považoval túto podmienku za splnenú, čoho dôkazom je nespochybniteľná existencia vykonateľného rozhodnutia o administratívnom vyhostení vedeného pod číslom PPZ-HCP-BA5-163-010/2024-AV zo dňa 15.09.2024, v ktorom bol žalobcovi určený zákaz vstupu na územie Slovenskej republiky a na územie všetkých členských štátov na dobu 3 (tri) roky. K výkonu administratívneho vyhostenia priamo slúži inštitút zaistenia cudzinca. Žalovaný preskúmal okolnosti veci a zistil, že je potrebné postupovať podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov. Účel zaistenia preskúmaval aj Správny súd v Bratislave na základe podania správnej žaloby žalobcom, ktorá smerovala proti rozhodnutiu o zaistení. Správny súd rozsudkom č. 13Saz/10/2024 žalobu zamietol, čo potvrdzuje účelnosť zaistenia žalobcu.

Správna žaloba

8.

10. Žalobca podal dňa 08.01.2025 u žalovaného správnu žalobu zo dňa 08.01.2025, predloženú správne mu súdu dňa 15.01.2025.

11. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený ohrozeniu jeho života, nakoľko je Kurd a títo sú považovaní za menšinu, sú utláčani a diskriminovaní. Žalobca sa do krajiny pôvodu nechce a nemôže vrátiť, a to z dôvodu obavy o svoje zdravie a život. Na tieto skutočnosti podľa názoru žalobcu žalovaný nebral žiaden ohľad a nezaoberal sa nimi. Ďalej poukázal na to, že zaistenie predstavuje výnimku zo základného práva na slobodu. Odňatie slobody použitím inštitútu zaistenia musí byť v súlade s dôležitými zárukami. Musí byť stanovené, riadne odôvodnené a nesmie byť svojvoľné, pričom musí byť riadne odôvodnené, aké prekážky bránia v uložení miernejšieho opatrenia, ktoré nezasahuje tak výrazne do ľudských práv a slobôd.

12. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalobca žiadal, aby súd bezodkladne prepustil žalobcu zo zaistenia a zaviazal žalovaného nahradiť žalobcovi trovy konania vo vyčíslenej výške.

Vyjadrenie žalovaného

13. Žalovaný vo vyjadrení k správnej žalobe zo dňa 10.01.2025 najskôr zhrnul doterajší priebeh administratívneho konania. Uviedol, že je zrejme, že žalobca nemá zabezpečené žiadne ubytovanie a území SR, a ani nemá dostatočné finančné prostriedky, ani si ich nevie zabezpečiť. Preto žalovaný nemohol uložiť žalobcovi povinnosť podľa § 89 ods. 1 písm. a) a b) zák. o pobyte cudzincov ako alternatívu voči jeho zaisteniu. K námietke žalobcu, že nemôže byť navrátený do krajiny pôvodu, nakoľko ide o B., ktorí sú v Iránskej islamskej republike utláčani a diskriminovaní, a že žalobca sa do krajiny pôvodu nechce vrátiť z obavy o svoje zdravie a život, žalovaný uviedol, že rozhodol o vyhostení žalobcu na územie krajiny pôvodu, krajiny tranzitu, ktorejkoľvek tretej krajiny, do ktorej sa štátny príslušník tretej krajiny dobrovoľne rozhodne vrátiť a ktorá ho prijme, alebo na územie členského štátu, v ktorom má udelené právo na pobyt alebo poskytnutú medzinárodnú ochranu podľa § 77 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov, a teda žalovaný neurčil konkrétne krajinu vyhostenia. Ustanovenie § 77 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov umožňuje vyhostiť účastníka konania do krajiny tranzitu. Nakoľko žalobca cestoval viacerými krajinami, čo potvrdil v zápisnici o podaní vyjadrenia, ÚPZC bude preverovať možnosť vyhostenia do každej krajiny, ktorú žalobca uviedol. Žalobca tvrdí, že nemôže byť navrátený do krajiny pôvodu, nakoľko ide o B., ktorí sú v Iránskej islamskej republike utláčani a diskriminovaní. Ak by išlo o opodstatnené tvrdenie, tak žalobca má možnosť požiadať o medzinárodnú ochranu na území Slovenskej republiky, čo do dnešného dňa neurobil. Na základe uvedeného mal žalovaný za to, že ide len o spôsob, ktorým chce žalobca navodiť prekážky vyhostenia, čo by smerovalo k prepusteniu žalobcu na slobodu. V prípade opodstatnenej obavy o život by žalobca požiadal o azyl. Žalovaný tiež poukázal na to, že žalobca po prilete na územie Slovenskej republiky na letisku v Bratislave pri hraničnej kontrole predložil falošnú identifikačnú kartu Slovenskej republiky. Uvedeným konaním sa žalobca dopustil úmyselného trestného činu podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona, za čo bol odsúdený trestným rozkazom Mestského súdu Bratislava I č. 0T/636/2024. Žalobca mal úmysel pokračovať do Nemecka, teda Slovensko je preňho len tranzitná krajina. Z uvedeného konania mal žalovaný preukázané, že ide len o ekonomickú migráciu, nakoľko žalobca použil falošné doklady s úmyslom dostať sa do Nemecka. Pred vydaním rozhodnutia o administratívnom vyhostení mu bolo umožnené požiadať o azyl na území Slovenskej republiky, čo odmietol.

14. Žalovaný má zákonnú možnosť predĺžiť lehotu zaistenia žalobcu, ak možno predpokladať, že napriek vykonaným úkonom potrebným na výkon administratívneho vyhostenia sa výkon predĺži z dôvodu, že žalobca dostatočne nespolupracuje, alebo z dôvodu, že mu zastupiteľský úrad nevydal náhradný cestovný doklad v 6-mesačnej lehote. Ak nastanú uvedené skutočnosti, žalovaný môže predĺžiť lehotu zaistenia, pričom celkovo doba predĺženia lehoty zaistenia nesmie presiahnuť 12 mesiacov. V uvedenom prípade žalovaný rozhodol o zaistení do 15.03.2025, teda využil 6-mesačnú lehotu zaistenia podľa § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov. Z prebiehajúceho konania je zrejmé, že žalobca nespolupracuje pri výkone rozhodnutia o administratívnom vyhostení, čo je preukázané tým, že odmietol podpísať viaceré písomnosti v rámci konania o administratívnom vyhostení, počnúc rozhodnutím o predĺžení zaistenia, čo je riadne zaevidované v spisovom materiáli. Žalobca nemá záujem o návrat a vykonáva kroky, aby zmaril výkon administratívneho vyhostenia. Žalovaný podotkol, že komunikácia s viacerými zastupiteľskými úradmi býva zdĺhavá, čoho dôkazom je aj uvedený prípad Zastupiteľského úradu Iránu. Avšak v uvedených prípadoch je zákonné oprávnenie predĺženia lehoty zaistenia, ak zastupiteľský úrad nevydal náhradný cestovný doklad.

15. Žalovaný skúmal účel zaistenia podľa § 90 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov a na ten účel si zabezpečil stanovisko z ÚPZC Medveďov k vykonaným úkonom za účelom realizácie administratívneho vyhostenia. Z uvedeného stanoviska vyplýva, že ÚPZC čaká na odpoveď zo Zastupiteľského úradu Iránu.

16. Na základe vyššie uvedených skutočností žalovaný žiadal, aby súd žalobu zamietol ako nedôvodnú a žalobcu ponechal v zaistení.

Konanie na správnom súde

17. Podľa ustanovenia § 206 ods. 3 zák. č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“), správny súd posudzuje správnu žalobu neformálne a nie je pri svojom rozhodovaní viazaný žalobnými bodmi.

18. Podľa ustanovenia § 206 ods. 4 SSP, pre správny súd je rozhodujúci stav veci v čase vyhlásenia alebo v čase vydania jeho rozhodnutia.

19. Podľa ustanovenia § 206 ods. 3 SSP, ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie o správnej žalobe vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

20. Podľa § 219 SSP ak správny súd po preskúmaní zistí, že správna žaloba nie je dôvodná, rozsudkom ju zamietne.

21. Správny súd v Bratislave (ďalej len „správny súd“ alebo „súd“) ako súd vecne, miestne a kauzálny príslušný (§ 10, § 13 ods. 3, § 17 písm. a) SSP) v konaní o správnej žalobe vo veci zaistenia podľa § 221 ods. 2 SSP, posudzujúc správnu žalobu neformálne a neviazaný jej žalobnými bodmi (§ 206 ods. 3 SSP) preskúmal zákonnosť trvania zaistenia žalobcu realizovaného na podklade rozhodnutia o predĺžení zaistenia, oboznámil sa s obsahom súdneho spisu a administratívneho spisu žalovaného a podľa § 206 ods. 4 SSP dospel k záveru, že správna žaloba nie je dôvodná a je potrebné ju zamietnuť. Správny súd rozhodol vo veci na pojednávaní dňa 02.01.2025 za účasti žalovaného. Žalobca ani jeho zástupca sa na pojednávanie nedostavili, svoju neúčast' ospravedlnili a súhlasili s tým, aby súd vec prejednal v ich neprítomnosti (§ 114 SSP).

Aplikovaná právna úprava

22. Podľa § 221 ods. 1 SSP žalobca sa môže správnu žalobou domáhať zrušenia rozhodnutia o zaistení, o predĺžení zaistenia, o predĺžení lehoty zaistenia vydaného podľa osobitného predpisu alebo určenia takého rozhodnutia za nezákonné, ak bol žalobca zo zaistenia prepustený.

23. Podľa § 221 ods. 2 SSP žalobca sa môže správnu žalobou domáhať prepustenia zo zaistenia vykonaného podľa osobitného predpisu.

24. Podľa ustanovenia § 77 ods. 1 prvá veta zákona o pobyte cudzincov administratívne vyhostenie je rozhodnutie policajného útvaru o tom, že cudzinec nemá alebo stratil oprávnenie zdržiavať sa na území Slovenskej republiky a je povinný opustiť územie Slovenskej republiky a územie členských štátov, s možnosťou určenia lehoty na jeho vycestovanie do krajiny pôvodu, krajiny tranzitu, ktorejkoľvek tretej krajiny, do ktorej sa štátny príslušník tretej krajiny dobrovoľne rozhodne vrátiť a ktorá ho prijme, alebo na územie členského štátu, v ktorom má udelené právo na pobyt alebo poskytnutú medzinárodnú ochranu.

25. Podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov policajt je oprávnený zaistiť štátneho príslušníka tretej krajiny na účel výkonu administratívneho vyhostenia alebo výkonu trestu vyhostenia.

26. Podľa ustanovenia § 88 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov rizikom úteku štátneho príslušníka tretej krajiny sa rozumie stav, keď na základe dôvodnej obavy alebo priamej hrozby možno predpokladať, že štátny príslušník tretej krajiny ujde alebo sa bude skrývať, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď

zistiť, nemá udelený pobyt podľa tohto zákona, ak vyjadril úmysel neopustiť územie Slovenskej republiky alebo členských štátov alebo je tento úmysel zjavný z jeho konania, v minulosti sa vyhol prevozu podľa osobitného predpisu alebo sa pokúsil o útek, alebo ak mu hrozí uloženie zákazu vstupu na viac ako tri roky. Riziko úteku štátneho príslušníka tretej krajiny sa posudzuje individuálne podľa okolností každého jednotlivého prípadu.

27. Podľa § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov štátny príslušník tretej krajiny môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, najviac na šesť mesiacov. Policajný útvar je oprávnený počas tohto obdobia opakovane predĺžiť zaistenie štátneho príslušníka tretej krajiny, pričom celkový čas zaistenia nesmie presiahnuť šesť mesiacov. Ak možno predpokladať, že napriek vykonaným úkonom potrebným na výkon administratívneho vyhostenia alebo trestu vyhostenia štátneho príslušníka tretej krajiny sa tento výkon predĺži z dôvodu, že štátny príslušník tretej krajiny dostatočne nespolupracuje, alebo z dôvodu, že mu zastupiteľský úrad nevydal náhradný cestovný doklad v lehote podľa prvej vety, môže policajný útvar rozhodnúť, a to aj opakovane, o predĺžení lehoty zaistenia, pričom celková doba predĺženia lehoty zaistenia nesmie presiahnuť 12 mesiacov. Lehotu zaistenia nemožno predĺžiť, ak ide o rodinu s deťmi alebo zraniteľnú osobu. Štátny príslušník tretej krajiny je zaistený dňom vydania rozhodnutia o zaistení.

28. Podľa ustanovenia § 89 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov policajný útvar, ktorý koná vo veci zaistenia, môže štátnemu príslušníkovi tretej krajiny namiesto jeho zaistenia uložiť povinnosť

- a) hlásenia pobytu alebo
- b) zložiť peňažnú záruku.

29. Podľa ustanovenia § 89 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov policajný útvar môže uložiť povinnosť podľa odseku 1 len vtedy, ak štátny príslušník tretej krajiny preukáže zabezpečenie ubytovania počas trvania tejto povinnosti a finančné zabezpečenie pobytu vo výške podľa § 6; to neplatí, ak ide o žiadateľa o azyl. O uložení povinnosti podľa odseku 1 môže policajný útvar rozhodnúť aj počas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny. Proti rozhodnutiu o uložení povinnosti podľa odseku 1 sa nemožno odvolať.

30. Podľa § 90 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov policajný útvar je povinný skúmať po celý čas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny, či trvá účel zaistenia.

Skutkové a právne závery správneho súdu

31. Na úvod považuje správny súd za dôležité zdôrazniť, že vo veci ide o správnu žalobu podanú podľa § 221 ods. 2 SSP, ktorou sa žalobca domáha prepustenia zo zaistenia, čo znamená, že predmetom súdneho prieskumu nie je preskúmanie zákonnosti samotného rozhodnutia o predĺžení zaistenia, ale posúdenie, či v prípade žalobcu nastali alebo nenastali také okolnosti, pre ktoré by jeho zaistenie prestalo napĺňať stanovený účel, v dôsledku čoho by muselo byť nariadené jeho prepustenie zo zaistenia (v zmysle § 90 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov je potrebné skúmať trvanie jeho účelu počas celej doby zaistenia).

32. Správny súd z podanej správnej žaloby zistil, že žalobca smeruje svoje námietky a súvisiace argumenty do značnej miery voči rozhodnutiu o predĺžení zaistenia, ktoré však nenapadol žalobou. V tomto smere je potom právoplatné rozhodnutie o predĺžení zaistenia, ktoré tvorí podklad následného trvania zaistenia, potrebné prezumovať za zákonné, čo sa týka preukázania dôvodov a splnenia podmienok zaistenia.

33. Posudzujúc správnu žalobu neformálne, správny súd pristúpil k posúdeniu námietok žalobcu uvedených v žalobe z hľadiska, či ku dňu rozhodovania správneho súdu možno skonštatovať, že účel zaistenia u žalobcu je daný.

34. Ako vyplýva z judikatúry Najvyššieho súdu SR a Najvyššieho správneho súdu SR, zaistenie je mimoriadny inštitút a fakticky ide o obmedzenie, dokonca pozbavenie osobnej slobody človeka, a teda o citeľný zásah do jedného zo základných práv jednotlivca, ktorý môže byť prípustný len za podmienok prísne vymedzených nielen v zákone o pobyte cudzincov, ale predovšetkým ústavným poriadkom (napríklad rozsudok NS SR, sp. zn. 1Szak/6/2019).

35. Na druhej strane, členské štáty Európskej únie majú nepopierateľné suverénne právo kontrolovať vstup cudzincov a ich pobyt na svojom území. Nevyhnutnou súčasťou tohto práva je oprávnenie štátov zadržať potenciálnych imigrantov. Ich zadržanie musí byť zlučiteľné s čl. 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru. Dokiaľ štát nepovolí vstup na svoje územie, je takýto vstup nepovolený v zmysle čl. 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru a zadržanie osoby, ktorá si praje na územie štátu vstúpiť (pričom potrebuje na to príslušné povolenie, ktoré nemá), môže byť považované za realizované preto, aby sa „zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie štátu“ [Saadi proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok veľkého senátu ESĽP, 29.01.2008, č. 13229/03, § 64]. Rovnako možno podľa čl. 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru „ospravedlniť“ pozbavenie osobnej slobody osoby, proti ktorej sa vedie konanie o vyhostení (rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR, sp. zn. 2Sak 11/2022 zo dňa 28.09.2022).

36. V konaní o žalobe o prepustenie zo zaistenia správne súdy nepreskúmajú zákonnosť rozhodnutia o zaistení, prípadne o predĺžení zaistenia, ale hodnotia postup polície v konaní o administratívnom vyhostení a najmä skúmajú, či dôvody zaistenia v čase rozhodovania správneho súdu o žalobe o prepustenie zo zaistenia trvajú. Za tým účelom je nutné verifikovať, aké konkrétne kroky smerujúce k vyhosteniu správny orgán do rozhodnutia správneho súdu o žalobe o prepustenie zo zaistenia urobil, a z akého dôvodu nebolo možné vyhostenie realizovať. Pokiaľ správny súd zistí, že konanie o administratívnom vyhostení bolo vedené s náležitou starostlivosťou, aktívne a svedomito, a teda činnosti smerujúce k administratívnomu vyhosteniu cudzinca by mohli zakladať dôvodný predpoklad, že účel zaistenia bude možné dosiahnuť, držanie štátneho príslušníka tretej krajiny v zaistení je dôvodné a nie je tu dôvod na prepustenie žalobcu zo zaistenia (rozsudok NSS SR, sp. zn. 2 Sak 9/2023 zo 4. augusta 2023).

37. Účelom zaistenia žalobcu podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov je v tomto prípade výkon administratívneho vyhostenia žalobcu z územia Slovenskej republiky. Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že sa žalobca dopustil trestného činu podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona, za spáchanie ktorého bol právoplatne odsúdený trestným rozkazom Mestského súdu Bratislava I č. 0T/636/2024 zo dňa 15.09.2024. Žalobcovi nebol uložený trest vyhostenia, preto žalovaný začal dňa 15.09.2024 konanie vo veci zaistenia žalobcu z dôvodu vydaného právoplatného rozhodnutia o administratívnom vyhostení, pričom žalobcovi nebola určená lehota na vycestovanie. Z administratívneho spisu vyplýva, že listom zo dňa 18.09.2024 ÚPZC Medveďov požiadal Prezídium PZ NÚ Interpol o vykonanie lustrácie a následné potvrdenie totožnosti žalobcu. Listom zo dňa 06.11.2024 oznámil ÚPZC Medveďov žalovanému, že dňa 02.10.2024 bola vykonaná konzulárna návšteva Veľvyslanectva Iránskej islamskej republiky návratovým špecialistom agentúry FRONTEX a bola odovzdaná žiadosť o vystavenie náhradného cestovného dokladu. Dňa 05.11.2024 bola vykonaná opätovná konzulárna návšteva Veľvyslanectva Iránskej islamskej republiky, počas ktorej pracovníci veľvyslanectva informovali, že čakajú na vyjadrenie príslušných autorít z domovskej krajiny, ale existuje reálna šanca na vystavenie náhradného cestovného dokladu. Listom zo dňa 10.01.2025 oznámil ÚPZC Medveďov žalovanému, že v predmetnej veci vykonal tieto úkony: 15.09.2024 bola prevzatá žiadosť, 16.09.2024 bola odoslaná žiadosť o daktyloskopickú kartu na KEU BA, 18.09.2024 bola odoslaná žiadosť pre Interpol, 17.10.2024 bola odoslaná žiadosť na ZÚ IRN, 30.10.2024 bola zaslaná žiadosť o poskytnutie situačnej správy na MZV a EZ. ÚPZC Medveďov doposiaľ neviduje odpoveď zo strany ZÚ IRN. V zmysle ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, aby mohlo byť pozbavenie osobnej slobody zákonné, musí byť efektívne a účelné. Účelnosť a efektívnosť musia byť splnené nie len v čase vydania rozhodnutia o zaistení, ale aj počas celej doby trvania zaistenia. Aj keď rozhodnutie o zaistení žalobcu nebolo zrušené, podľa § 90 ods. 1 písm. d) zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov žalovaný je povinný skúmať po celý čas zaistenia žalobcu, či trvá účel zaistenia. Podľa čl. 15 ods. 1 návratovej smernice zaistenie sa vždy uskutočňuje na čo najkratšie obdobie a trvá, len pokiaľ prebiehajú prípravy na odsun, a vykonáva sa s náležitou starostlivosťou. Z vyššie citovaného obsahu administratívneho spisu súdu vyplýva, že sú vykonávané úkony smerujúce k realizácii vyhostenia žalobcu, a teda zaistenie žalobcu nemožno z tohto pohľadu považovať za neúčelné a neefektívne.

38. Žalobca v žalobe zo dňa 08.01.2025 o prepustenie zo zaistenia iba stručne uviedol, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený ohrozeniu života, nakoľko je B. a títo sú považovaní za menšinu, sú utláčaní a diskriminovaní. Žalobca sa do krajiny pôvodu nechce a nemôže vrátiť, a to z dôvodu obavy o svoje zdravie a život. Na tieto skutočnosti, podľa názoru žalobcu, žalovaný nebral žiaden ohľad a nezaoberal sa nimi. Podľa čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj len „Dohovor“) nikoho nemožno mučiť alebo podrobovať neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva k článku 3 Dohovoru vyžaduje od zmluvných strán, teda členských štátov Rady Európy nielen rešpektovanie zákazu mučenia, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania v rámci ich jurisdikcie, ale zároveň majú záväzok nevydať či nevyhostiť nikoho do takej krajiny, kde by bol mučeniu, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu vystavený. Musia však existovať závažné a preukázané dôvody sa obávať, že existuje reálne nebezpečenstvo (real risk) zaobchádzania nezlučiteľného s čl. 3 Dohovoru. Žalobca však ničím nepreukázal, že by mu v prípade návratu do krajiny pôvodu hrozilo mučenie alebo neľudské, či ponižujúce zaobchádzanie. Žalobca rozhodnutie o administratívnom vyhostení nenapadol opravným prostriedkom. O azyl nepožiadaval. Naviac žalobca nemusí byť vyhostený do krajiny pôvodu (§ 77 ods. 1 prvá veta zákona o pobyte cudzincov).

39. Žalovaný v rozhodnutí o zaistení v rámci odôvodnenia existencie rizika úteku uviedol, že v prípade žalobcu je riziko úteku dôvodné, najmä preto, že sa v zápisnici o podaní vyjadrenia vyjadril, že cieľovou

krajinou je Nemecko a ak by bol prepustený, cestoval by do Nemecka a taktiež preto, že žalobca nemá udelený pobyt na území Slovenskej republiky a ani na území iného členského štátu a v rozhodnutí o administratívnom vyhostení, na výkon ktorého je zaistený, mu bol uložený zákaz vstupu na tri roky. Žalovaný považuje hrozbu úteku v súčasnosti za stále aktuálnu aj z dôvodu, že žalobcovi bola daná možnosť vyjadriť sa podľa § 22 ods. 1 správneho poriadku pred vydaním rozhodnutia o predĺžení zaistenia dňa 07.11.2024, pričom neuviedol žiadne nové skutočnosti majúce vplyv na priebeh konania. Správny súd na základe uvedených skutočností, ktoré zodpovedajú obsahu administratívneho spisu, konštatujúc, že k času vyhlásenia jeho rozhodnutia nedošlo k zmene vyššie uvedených skutkových okolností, dospel k záveru, že účel zaistenia vo vzťahu k riziku úteku žalobcu v prípade jeho prepustenia stále trvá.

40. Správny súd preskúmal aj možnosť využitia miernejších donucovacích opatrení v prípade žalobcu. Podľa ustanovenia § 89 ods. 1 v spojení s ustanovením § 89 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov policajný útvar môže štátnemu príslušníkovi tretej krajiny namiesto zaistenia uložiť povinnosť hlásenia pobytu alebo zloženie peňažnej záruky, pričom tieto povinnosti môže uložiť iba vtedy, ak štátny príslušník tretej krajiny preukáže zabezpečenie ubytovania počas trvania tejto povinnosti a finančné zabezpečenie pobytu v zákonom stanovenej výške. Žalovaný vykonal dokazovanie za účelom zistenia, či žalobca disponuje dostatočnými finančnými prostriedkami na zabezpečenie pobytu a či má zabezpečené ubytovanie, ako podmienku pre možnosť zvažovať uloženie miernejších opatrení namiesto zaistenia. V administratívnom konaní nebolo preukázané, že žalobca má zabezpečené ubytovanie na území Slovenskej republiky, ani že disponuje sumou finančných prostriedkov na zabezpečenie jeho potrieb v zákonom predpokladanej výške. Žalobca ani v administratívnom konaní, ani v súvislosti s podaním žaloby, nepreukázal zabezpečenie ubytovania ani finančného zabezpečenia pobytu s dôrazom na skutočnosť, že povinnosť preukázať tieto skutočnosti zákon ukladá štátnemu príslušníkovi tretej krajiny. Žalovaný v rozhodnutí o predĺžení zaistenia uviedol, že skúmal aj možnosť uloženia menej závažného prostriedku ako zaistenie. Vychádzal zo zápisnice o podaní vyjadrenia č. PPZ-HCP-BA5-163-009/2024-AV, ako aj zo zápisnice pred vydaním rozhodnutia o zaistení č. PPZ-HCP-BA5-163-012/2024-AV a zo zápisnice zo dňa 07.11.2024 č. PPZ-HCP-BA5-163-028/2024-AV. V uvedených zápisniciach žalobca neuviedol, že by mal zabezpečené ubytovanie, resp. že disponuje potrebnými finančnými prostriedkami. Na základe uvedeného žalovaný dospel k záveru, že žalobca nespĺňa podmienky, za ktorých by mu mohla byť uložená povinnosť podľa § 89 ods. 1 písm. a) a b) zákona o pobyte cudzincov. Žalobca nedisponuje dostatočnou finančnou zábezpekou na pokrytie výdavkov spojených s ubytovaním do doby realizácie výkonu administratívneho vyhostenia, a taktiež si nevie iným spôsobom zabezpečiť ubytovanie na území Slovenskej republiky, keďže v Slovenskej republike nemá žiadnu rodinu, ani známych, ktorí by mu poskytli ubytovanie. Uvedený rozsah zisťovania považoval správny súd za postačujúci pre záver, že nie sú splnené zákonné podmienky pre možnosť uloženia miernejších opatrení. Zároveň k času vyhlásenia rozhodnutia správneho súdu nebola preukázaná zmena situácie na strane žalobcu, ktorá by odôvodňovala prepustenie zo zaistenia z tohto dôvodu.

41. Správny súd, posudzujúc žalobu neformálne, neviazaný jej rozsahom a dôvodmi, skúmal, či nie sú dané iné dôvody, pre ktoré by bolo možné žalobe vyhovieť. Správny súd bral do úvahy, že zaistenie štátneho príslušníka tretej krajiny nie je možné využívať rutinne a systematicky na každé konanie vo veci administratívneho vyhostenia podľa § 82 ods. 2 písm. a) a písm. b) zákona o pobyte cudzincov. Zaisťovanie cudzincov sa považuje za svojvoľné, ak nie je potrebné vzhľadom na všetky okolnosti prípadu a nie je primerané sledovaným cieľom (rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR, sp. zn. 1Sak/12/2022 zo dňa 22.07.2022).

42. Správny súd musí v prípade žaloby o prepustenie zo zaistenia skúmať trvanie zákonnosti ku dňu jeho rozhodovania a žalobu posudzuje neformálne, a preto nemôže ponechať bez povšimnutia námietky žalobcu, síce namierené primárne proti rozhodnutiu o predĺžení zaistenia, avšak podľa obsahu žaloby (vychádzajúc najmä z formulácie petitu) indikujúce úmysel žalobcu poukázať na to, že zaistenie (už) nespĺňa zákonom stanovený účel a s jeho ďalším trvaním nesúhlasí, hoci v samotnom odôvodnení žaloby to explicitne uvedené nie je. Správny súd síce nie je povinný tieto dôvody vyhľadávať namiesto žalobcu, ale musí prihliadnuť na také, ktoré už vyplývajú z judikatúry. Ani na základe vlastnej činnosti však správny súd žiaden dôvod pre konštatovanie nezákonnosti resp. neexistencie trvania účelu zaistenia ku dňu rozhodovania nezistil.

43. Keďže v správnej žalobe absentujú námietky týkajúce sa nezákonnosti trvania zaistenia na účel podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, správny súd musel vychádzať iba z úvah žalovaného vyjadrených v odôvodnení rozhodnutia o predĺžení zaistenia podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov resp. z jeho vyjadrenia ku správnej žalobe a administratívneho spisu, či tieto predstavujú dostatočné podklady pre konštatovanie naplnenia účelu zaistenia, resp. či prípadné trvanie

nezákonnosti ďalšieho zaistenia žalobcu nemôže mať pôvod už v samotnom rozhodnutí o zaistení podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov.

44. Vzhľadom na skutočnosť, že na účel výkonu rozhodnutia o administratívnom vyhostení je v prípade žalobcu potrebné vykonať nevyhnutné úkony spojené s realizáciou vyhostenia, s ohľadom na to, že žalobcovi nebol dosiaľ vystavený náhradný cestovný doklad a berúc do úvahy riziko, že žalobca by v prípade prepustenia zo zaistenia nezotrval na území Slovenskej republiky, čo potvrdil vo svojich výpovediach, je v zásade spoľahlivo odôvodnený záver, že už v čase prvotného rozhodnutia o zaistení podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov bol jeho účel osvedčený, v priebehu zaistenia nebol nijako spochybnený alebo vyvrátený zo strany žalobcu a naďalej trvá.

45. Súd taktiež nezistil, že by bola prekročená maximálna doba zaistenia podľa § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov, ktorá je šesť mesiacov s možnosťou ďalšieho predĺženia zo zákonných dôvodov. Žalobca bol zaistený dňa 15.09.2024 a k predĺženiu zaistenia došlo dňa 07.11.2024, najdlhšie do 15.03.2025, celková doba zaistenia tak nepresiahne 6 mesiacov. Čas zaistenia určený do 15.03.2025, vymedzený s ohľadom na predpokladané vykonanie úkonov žalovaného nevyhnutných na účel realizácie administratívneho vyhostenia, považuje správny súd zatiaľ za primeraný.

46. Námitky týkajúce sa nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia o predĺžení zaistenia, súd nevyhodnocoval nakoľko, ako už bolo uvedené vyššie, v konaní o žalobe o prepustenie zo zaistenia správne súdy nepreskúmajú zákonnosť rozhodnutia o zaistení resp. predĺžení zaistenia.

47. Na základe vyššie uvedených skutočností správny súd podľa § 229 SSP správnu žalobu pre jej nedôvodnosť zamietol.

48. O náhrade trov konania rozhodol správny súd podľa § 168 SSP a žalovanému, ktorý bol v konaní úspešný v celom rozsahu, právo na náhradu trov konania nepriznal, pretože žalovanému voči žalobcovi nevznikli také dôvodne vynaložené trovy konania, ktoré by bolo možné od neho spravodlivo požadovať. Ak podľa obsahu spisu strane v konaní žiadne trovy nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej náhrada trov konania nepriznáva. (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018 sp. zn. 7 Cdo/14/2018). Na konanie pred správnym súdom sa okrem zásady hospodárnosti podľa § 5 ods. 7 SSP primerane použijú aj princípy, na ktorých spočíva Civilný sporový poriadok (§ 5 ods. 1 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať kasačnú sťažnosť v lehote siedmich dní od jeho doručenia oprávnenému subjektu, a to na Správnom súde v Bratislave (§ 443 ods. 2).

Zmeškanie lehoty nemožno odpustiť (§ 443 ods. 5 SSP).

Rozsudok správneho súdu o správnej žalobe vo veciach zaistenia nadobúda právoplatnosť uplynutím lehoty siedmich dní od doručenia rozsudku alebo podaním kasačnej sťažnosti v tej istej lehote proti tomuto rozsudku (§ 145 ods. 3 SSP).

Kasačná sťažnosť má odkladný účinok, ak bola podaná proti rozhodnutiu správneho súdu vo veci samej vydanému v konaní o správnej žalobe vo veciach zaistenia a administratívneho vyhostenia (§ 446 ods. 2 písm. d) SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj kedy bolo napadnuté rozhodnutie sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva a návrh výroku rozhodnutia. Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 SSP).

V konaní o kasačnej sťažnosti vo veciach zaistenia nemusí byť sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ podľa § 449 ods. 2 písm. b) SSP zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa nemusia byť spísané advokátom.